

klimatske spremembe

Klimatske spremembe, klimatske spremembe. To besedno zvezo vse pogosteje zasledimo v novicah, ponavadi z dokaj neprijetno vsebino (ljubitelji zimskih radosti niso/nismo ravno presrečni nad milimi zimami, bornimi z mrazom, snegom, ledom in bogatimi z dnevi 10°C, nad ničlo seveda). No, klimatske spremembe vseeno niso tako zasovražene. Verjamem, da so marsikateremu športniku učinkovite "klimatske spremembe", oziroma učinkovito reguliranje telesne klime med športno dejavnostjo, zelo relavanten pojem.

Za dobro reguliranje telesne klime, da nam ni prevroče/prehladno ob naši telesni aktivnosti, poskrbimo predvsem s premišljeno izbiro ustreznih oblačil (takšnih, ki dobro odvajajo telesno vlago, ter tudi izolirajo, npr. poliester). Problem pa rad nastane pri (zadnjih) zaščitnih slojih oblačil, ki ščitijo telo pred zunanjo vlago in mrzlim zrakom. Mnoga zaščitna oblačila imajo membrano, ki sicer zadržuje zunanje vremenske vplive, po drugi strani pa poslabša "dihanje" oblačila, oziroma odvajanje telesne vlage, kar je pravzaprav še pomembnejše kot "absolutna" zaščita. Če ostane precej oddane telesne vlage na spodnjih slojih oblačil, se bomo zaradi tega ob prenehanju gibanja še hitreje ohlajali.

Pravzaprav se proizvajalci materialov že od samega začetka bodejo s problemom najti material, ki bi nudil maksimalno zaščito pred vetrom in vodo, po drugi strani pa bi tudi zelo dobro "dihal". Rešitev je sicer bilo že veliko, morda se je še najbolj uveljavila Gorejeva membrana Gore-Tex® s svojimi mikro-porami, je pa to leto na trg ponudil

svojo rešitev priznani švicarski proizvajalec tekstilij Schoeller, ki že od nekdaj slovi po materialih, ki so zelo elastični, robustni, dobro ščitijo pred vetrom in vodo, a v prvi vrsti odlično prevajajo vlago/pot (iz Schoellerjevih materialov so narejena predvsem mnoga t.i. soft shell oblačila).

Inovativni Švicarji so se sedaj, ko imajo tehnologijo in obilo izkušenj s soft shell materiali, podali še na področje vodo-tesnih membran. Razvili so membrano, poimenovano c_change™, ki naj bi reagirala na spreminjajoče se razmere tako v okolici uporabnika kot znotraj sistema oblačenja. In kje se je doslej skrivala "magična" rešitev? V gozdu, igličastem, če smo natančni. Pri Schoellerju so pri razvoju membrane povzeli princip storža, ki se odpira/razpira glede na različne vremenske razmere. Sledeč temu principu se tudi polimerova struktura membrane c_change™ ob višjih temperaturah, oziroma ob intenzivnejši športni aktivnosti (plezanju, smučanju, hoji) razpre, razširi, in s tem oddani telesni vlagi omogoči izhod v čim večji meri (v ozračje). Ob nizkih temperaturah ali ob mirovanju pa se zgodi obraten proces.

Glede na manjše potenje v mrazu ali v stanju mirovanja, se struktura membrane učvrsti in pride do kondenzacije. Ob tem oddana toplota ostane direktno ob telesu, kar prepreči ohlajanje in zmrzovanje. Učinek ohlajanja pa dodatno preprečuje zmožljivost vodo-tesnosti in neprodušnosti za veter.

Dobro odvajanje telesne vlage in ohranjanje/zadrževanje toplote sta kritični točki, na kateri obstane ali pade vsaka membrana. Ideja za membrano c_change™ je preprosta, a bistra in učinkovita. Vsekakor pa so klimatske spremembe dobile sedaj s Schoellerjevo membrano dosti bolj prijazen zven.

Na sliki: Pionirski model vetrovke z c_change™ membrano – Mammut Extreme Jannu. Več na www.mammut.ch.